

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindelicorum, 1729

VD18 80376800

5 An lex obliget omnes existentes in territorio legislatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

cat, si in constitutione hoc exprimat, sicut exprimi solet in constitutionibus Pontificiis, in quibus clausula illa apponi solent, *statim omnes, ad quos pertinent, afficiant &c.* quia lex hoc efficere potest, & nihil est, quod impediatur, quo minus illud de facto efficiat; idemque dicendum est de statutis, ac legibus municipalibus, quod statim obligent eos, in quorum notitiam deuenire possunt, nec ad obligandum, duorum mensium spatium requirunt, sicut leges civiles; Sed maius vel minus, prout Communitates obligandae, plus vel minus distant, & maius vel minus tempus requiritur, ut in earum notitiam naturaliter deueniant.

19 Quartò: Non esse durum, quod Pon-

tifex velit unicam promulgatione fideles per totum Orbem dispersos obligare; non enim obligantur nisi intra tempus, in quo illius legis publicatae notitiam habere possunt, siue deinde sit vnus, siue duo, siue tres menses. Quando autem lex ita est publicata, ut moraliter ad omnium notitiam peruenire possit, tunc dicitur ignorantes quantum est ex se obligare, per accidens verò non obligare, eo quod illius notitiam de facto inculpabiliter non habeant. Quod si lex ita sit publicata, ut in omnium notitiam deuenire statim non possit, tunc nec quantum est ex se, dicitur ignorantes obligare, quia non habet quidquid ex eius parte ad inducendam obligationem requiritur.

QV AESTIO V.

*An Lex obliget omnes existentes in Territorio
Legislatoris.*

C A S V S.

1 **E**PISCOPVS Antiochenus à Gubernatore rogatus, sub poena excommunicationis prohibuerat, nequis è Diocesi triticum extraheret; quidam autem Mercator extraneus, cum centum Tritici modios emisset, illos extraxit è Diocesi. Quæritur; Vtrum in excommunicationem inciderit.

S V M M A R I V M.

4 Peregrinus ligari non videtur legibus loci, in quo est.

R. P. Beati Lib. II.

5 *Sola existentia subiectionem non tribuit.*

E

8 Lex

- 8 *Lex obligare non potest, nisi subditos.*
- 9 *Fieri potest quis subditus propria voluntate.*
- 10 *Lex alia localis, alia personalis.*
- 11 *Quae leges obligent omnes.*
- 12 *Quae leges solos incolas obligent.*
- 13 *Mercator extraneus, triticum contra Episcopi statutum extrahendo excommunicationem incurrit.*
- 14 *Statutum primò & per se respicit territorium.*
- 15 *Sola praesentia sufficit, ut quis loci legibus ligetur.*
- 16 *Vnusquisque legibus loci conformare se debet.*
- 17 *Sicut & scandalum vitare.*
- 18 *Bonum publicum loci statutorum observantiam exigit.*
- 19 *Aduena seruare tenentur leges, quae etiam in proprio territorio obligant.*
- 20 *Et leges mercibus pretia taxantes.*
- 21 *Vagi tenentur legibus loci, in quo reperiuntur.*
- 22 *Fideles seruant leges loci, per quem transeunt.*
- 23 *Aduena existentia in aliquo loco, in quibus illum subiciat legibus loci.*
- 24 *Religiosi non subiciuntur omnibus propter privilegium exemptionis.*
- 25 *Breuis mora sufficit ad subiectionem contrahendam.*
- 26 *Legibus loci qui teneantur.*
- 27 *Scholares Sacramenta recipere tenentur in loco, ubi morantur.*
- 28 *Ieiunare tenetur, qui est in loco, ubi ieiunatur.*
- 29 *Accedens ad aliquem locum, illius loci privilegiis gaudet.*
- 30 *An eandem vigiliam bis ieiunare quis teneatur.*

RATIONES DUBITANDI.

Quemadmodum lex ad sui valorem & efficaciam essentialiter requirit in Legislatore, à quo procedit, iurisdictionem; ita requirit in eis, ad quos dirigitur subiectionem: Lex enim non obligat, nisi subditos. Quaestio igitur est; an ad hanc subiectionem contrahendam satis sit existentia in territorio Legislatoris, an verò aliquid aliud requiratur.

Quod enim sola existentia non sufficiat, & consequenter, quod Mercator extraneus triticum extrahendo nullam censuram incurrerit; asserere videntur *Situester v. ieiunium, quaest. 8. n. 1. Clavis Reg. lib. 3. c. 4. num. 15. Tolerus lib. 6. c. 5. num. vlt. Azor. tom. 1. lib. 7. c. 30. quaest. vlt. Bonacina d. 1. de legibus quaest. 6. p. 6. num. 36. Reginald. lib. 13. num. 141.*

Probatur autem, quia Mercator ille erat Antichia tanquam Aduena & Peregrinus, Peregrini autem non ligantur legibus loci, in quo sunt per modum transitus, vel in quo breui tempore commoraturi sunt; ad obligandum enim requiritur iurisdictione in obligante & subiectio in eo, qui debet obligari. Sola autem existentia actualis, & breuis mora in aliquo loco eiusdem loci Legislatori iurisdictionem non tribuit, nec Aduenae subiectionem; sed requiritur domicilium, vel quasi domicilium, siue assidua ac diuturna habitatio.

Primo: Quia, si sola actualis praesentia & existentia sufficeret, sequeretur, quod Episcopus Antiochenus dispensare posset Mercatorem extraneum in votis

ac iuramentis, eique ordines ac confirmationem conferre, quod tamen nemo concedit. Signum ergo est, solam præsentiam & existentiam actualem in aliquo loco, non sufficere ad tribuendam eius Legislatori iurisdictionem, & ei qui ibi existit, subiectionem. Si autem sola existentia non sufficit ad faciendum subditum in ordine ad soluendum, neque sufficit in ordine ad ligandum; eadem enim potestas ac iurdictio requiritur ad ligandum, ac ad soluendum.

6 Secundò: Quia si sola actualis existentia in aliquo loco sufficeret ad constituendum aliquem subditum Superiori illius loci, sequeretur, Religiosos existentes in aliquâ Diœcesi subiectos esse legibus vel statutis latis ab Episcopo eiusdem Diœcesis; Hoc autem est falsum; Religiosi enim ab eius iurisdictione sunt exempti non minus, quam illi, qui in aliena sunt Diœcesi; non ergo sufficit sola actualis existentia in aliquo loco, ad tribuendam alicui subiectionem respectu Superioris illius loci. Sine iurisdictione autem ac subiectione lex nullam vim habet obligandi.

7 Tertiò: Quia existentia actualis per modum transitus in aliquo loco, siue brevis mora, non dicitur existentia moralis in eo loco; *L. Quæsitum 76. §. finali ff. de legatis. &c. Nam & ego; de Verb. signif.* ubi quærens Divus Hieronymus; cur Salomon se vnigenitum nominet, cum fratrem habuerit, respondet; quia cum statim obierit, quasi non natus reputatur; ubi Glossa ait: non videtur fuisse, quod non duravit. Cum ergo peregrini sint in loco, solum per modum transitus, dici non possunt ibi moraliter

esse; ideoque nec eius legibus ligari possunt; ideo cum hæc eos solos ligent, qui ibi moraliter existunt,

NOTABILIA.

Aduertendum est primò: Legem obligare non posse, nisi subditos; sicut enim ad hoc, vt obliget, essentialiter requirit iurisdictionem, ac potestatem in Legislatore, qui per eam vult obligare; ita requirit essentialiter subiectionem in eo, qui debet obligari. Hæc autem subiectio pluribus titulis contrahitur. Primò, ratione habitationis ac domicili: eo enim ipso, quod quis in aliquo loco domicilium ponit, vel ad eum accedit animo ibi domicilium ponendi, statim desinit esse peregrinus ac extraneus, & incipit esse Incola, siue pars illius loci, aut Reipublicæ, in quâ ponit domicilium. Atque ex hoc titulo contrahitur vera & absoluta subiectio, non solum in ordine ad leges locales, sed etiam in ordine ad personales. Secundò, ratione rei sitæ in loco Legislatoris; si quis enim agrum vel domum aut triticum habeat Neapoli; ratione illius est subiectus Proregi, non tamen absolute, sed solum in ordine ad illum agrum, vel domum. Tertiò, ratione contractuum; contractus enim celebrandi sunt iuxta solemnitates ac conditiones receptas in eo loco, in quo celebrantur, vt patet ex *l. Si fundus. ff. De euct.* Vnde vendentes triticum in alieno territorio, seruare tenentur præiij taxam, quæ in eodem loco communiter servatur, & soluere gabellas, quæ in eodem loco solui consueuerunt. Excipitur tamen contractus dotis, hic enim celebrari debet iuxta statutum

E 2 . . . loci.

loci, in quo Vir habet domicilium; ex *l. Exigere. ff. De iudiciis*; & hic etiam titulus extraneum non efficit absolute subditum, sed solum que ad contractum celebrandum. Quarto ratione delicti; non tamen commissi contra statutum particulare illius loci; nam ad delinquendum contra tale statutum preëquitur subiectio in delinquente; sine hac enim statutum obligare non potest; sed commissi, vel contra leges Vniuersales, vel contra ius Diuinum, aut naturale; ratione enim istius delinquens fit subiectus Superiori illius loci, in ordine ad pœnam & ad omnia, quæ sequuntur ex tali delicto.

9 Aduertendum est secundo: præter iam dictos titulos contrahi etiam subiectionem ratione propriae voluntatis; ut si quis sub hac solum conditione à Superiore loci admittatur, ut eius legibus se subiciat, & ipse in hoc consentiat. Hanc autem implicitam conditionem ex parte Legislatoris includere videntur omnes leges municipales, eo ipso, quod earum obseruatio etiam respectu Exterorum confert ad bonum commune illius loci; quia tunc bonum publicum loci exigit, ut ab omnibus obseruentur. Similiter hunc tacitum consensum inuolueri videntur ex parte exterorum; quia eo ipso, quod ad talem locum diuertunt, iis legibus videntur se subicere velle, quarum obseruantia respectu ipsorum conducit ad bonum commune eiusdem loci. Sicut enim æquum non est, ut quis in aliquo loco admittatur cum detrimento illius loci; ita rationi consonum non est, ut quis cum eodem detrimento admitti velit.

10 Aduertendum est tertio: Duplicem dari legem particularem, aliam localem, aliam personalem; localis est, quæ primario respicit locum, & secundario existentes in illo loco; Atque hæc, ita est affixa tali loco, & ad illum determinata, ut extra illum non se extendat, eo quod ibi etiam terminetur iurisdictio Legislatoris. Hæc autem ad obligandum duo essentialiter requirit, scilicet subiectionem in eo, qui debet obligari propter rationem superius dictam, & præterea existentiam illius in territorio Legislatori subiecto; obligat enim illos, solum ut existentes in illo territorio, vel loco. Hinc fit, ut altero sublato cesset statim eius vis obligandi, quia statim cessat iurisdictio, ad obligandum essentialiter requisita. Lex personalis est, quæ respicit solum personas; Atque hæc ad obligandum, requirit solum subiectionem in eo, qui debet obligari; non autem eius existentiam in tali loco; cum enim immediate respiciat personam, illi quodammodo est affixa, ideoque illam obligat, ubicumque sit; Imò per hoc distinguitur à locali, quia ipsa obligat subditos etiam existentes extra territorium Legislatoris, localis verò obligat solum existentes in territorio; ideoque per solum absentiam etiam momentaneam à territorio eos definit obligare.

11 Aduertendum est quarto: Dari posse aliquas leges particulares ita ordinatas ad bonum illius Communitatis, in quæ feruntur, ut earum inobseruantia ac violatio redundet in damnum aut iniuriam eiusdem Communitatis; ut esset lex prohibens, ne ex illo loco extrahantur merces vel triticum; vel ne Aduena ibi

com-

commoerentur ultra triduum; vel ut Mercatores soluant tributa, vel ut res tanto pretio vendantur, & non maiori: ex harum enim violatione magnum damnum sequeretur Communitati. Similiter dari aliquas, quarum inobseruantia, licet damnum non afferat Communitati, affert tamen scandalum; vt esset lex aut consuetudo particularis ieiunandi vel celebrandi, diem festum illius Ciuitatis vel Communitatis Patroni. Ex huius enim ac similium legum inobseruantia oriretur scandalum. Ad has ergo leges tenentur omnes non solum Incolæ, sed etiam Exteri, quia omnes, sicut iure naturæ & ex iustitia proximi damnum vitare tenentur, & ex charitate vitare scandalum; ita à fortiori eodem iure tenentur vitare damnum Communitatis, eiusque scandalum. Hæc tamen obligatio non oritur ex vi legis præcisè, sed ex obligatione vitandi Communitatis damnum aut scandalum, eiusque periculum, quod cum istarum legum inobseruantia regulariter est connexum. Æquum enim non est, vt quis in aliquo loco admittatur, cum loci illius scandalo, aut detrimento.

12 Aduertendum est quintò, dari etiam posse aliquas leges particulares. Quæ vel ratione rei præceptæ, vel ratione modi præcipiendi ita diriguntur ad Incolas, vt nullo modo se excedant ad Exteros, & ex earum obseruantia quoad Exteros, nullum sequatur inconueniens, vt esset lex sub pœna suspensionis præcipiens, ne Clerici in sacris constituti vestem breuem gerant, sed longam usque ad Talos. Hac enim certum est

Legislatorem nolle comprehendere, Exteros ac Peregrinos illac transeuntes, cum huiusmodi vestis Iter agentium ac Peregrinorum sint propria, nec in illis vllam præ se ferat indecentiam. Ad has ergo leges Exteri non tenentur, quia lex non obligat nisi iuxta voluntatem Legislatoris, voluntas autem Legislatoris est, per huiusmodi leges solos Incolas obligare. His positis,

RESOLVTIO.

AD Casum responderetur: Mercato- 13
rem extraneum Triticum extrahendo, in excommunicationem incidisse. Ita Suarez tom. 1. de relig. lib. 2. c. 14. num. 9. De cens. disp. 5. sect. 5. num. 10. de legib. lib. 3. c. 33. num. 3. Lessius lib. 4. c. 2. du. 7. num. 50. Clauis Reg. lib. 7. c. 3. num. 11. Henric. lib. 7. de indulg. c. 13. num. 8. Philiarc. de off. Sacerd. to 1. part. 2. lib. 3. c. 23. Nauarr. c. 13. num. 5. & cap. 13. num. 120. & alii communiter apud istos.

Primò; Quia lex, statutum & Consti- 14
tutio, sicut & consuetudo, cum primo & per se respiciant territorium, & locum; afficiunt ac ligant omnes in eodem territorio ac loco existentes; ex hoc enim solum capite interdictum locale afficit omnes in loco interdicto existentes, quia primario afficit locum. Sed Mercator extraneus erat Antiochiæ. Ergo ligari potuit statuto, & consequenter triticum extrahendo statutum violauit, eiusque pœnas incurrit.

Secundò: Quia, vt quis ligetur legi- 15
bus alicuius loci, satis est, quod existat in eo loco, siue deinde sit ibi, tanquam Ciuis, siue tanquam extraneus; Sicut

enim sola absentia à proprio territorio, sufficit ad illum ab eius legibus eximendum, ita par est, vt sola etiam presentia in alieno territorio sufficiat ad illum eius Territorii legibus subijciendum. Et sicut Legislator illum admittit in Territorio solum sub hac tacita conditione, quod eius legibus subijciatur; ita ille territorium ingrediendo, huic subiectioni tacite consentire videtur, vt patet ex dictis. Cum ergo Mercator, licet extraneus, esset Antiochiæ; illius Diocesis legibus erat subiectus, ideoque triticum extrahendo, illas violauit, & earum pœnas incurrit.

16 Tertio: Quia æquum est, vt vnusquisque se conformet legibus ac consuetudinibus loci, in quo est, vnde ortum habuit versus ille; *Cum fueris Roma, Romano viuito more, cum fueris alibi, viuito sicut ibi; Et c. Illa. dist. 12.* Sanctus Ambrosius ait: Sabbatum ieiunandum esse Romæ, non Mediolani, quia Romæ est consuetudo talis ieiunii, non Mediolani; & loci consuetudo omnino seruanda est. Neque hinc sequitur, Peregrinum magis grauari; cum leges loci, in quo reperitur, succedant loco legum Territorii, à quo discessit. Cum ergo Mercator extraneus, quamuis per modum transitus, & tanquam Aduena ac Peregrinus esset Antiochiæ, debebat ipse quoque eius legibus se conformare; ideoque triticum extrahendo illas violauit, & consequenter excommunicationem contraxit.

17 Quarto: Quia in omnium sententia, etiam Aduenæ & Peregrini leges loci, in quo sunt, seruare tenentur ratione scandalali, quando scilicet contra eas facere

non possunt sine scandalo; eo quod vnusquisque scandalum vitare teneatur. Sed scandalum oritur ex obligatione conformandi se moribus loci; aliàs enim non esset scandalum illis non se conformare. Ergo etiam Aduenæ ac Peregrini obligationem habent conformandi se moribus, ac legibus loci, in suo sunt, sicque scandalum vitandi; Ergo Mercator, quamuis esset Antiochiæ Peregrinus, triticum tamen tenebatur non extrahere, ideoque extrahendo excommunicationem incurrit.

Quinto: Quia bonum publicum loci ¹⁸ exigit, vt eius consuetudines obseruentur, non solum ab Incolis, sed etiam ab Aduenis, dum in eo sunt; Vnde in omnium sententia etiam Peregrini eas leges seruare tenentur, quarum inobseruantia, ac violatio in loci damnum aut iniuriam redundaret; vt, si à Principe propter bonum Prouinciæ feratur lex, prohibens, equos vel triticum aut aliud simile extrahi ex Prouinciâ; vel, ne Viatores in Ciuitate maneant ultra tres dies; vel, vt Mercatores soluant tributa, &c. Sed omnes fere leges municipales, siue statuta localia ordinantur ad bonum commune loci, in quo feruntur. Ergo obseruanda erunt non solum ab Incolis, sed etiam à Peregrinis, dum in eo loco commorantur.

Sexto: Quia Peregrini in omnium ¹⁹ sententia, in loco, in quo sunt, eas leges seruare tenentur, quæ etiam in proprio ipsorum territorio obligant. Ergo eas etiam seruare tenentur, quæ in proprio territorio non obligant; quod enim leges illæ obligent, vel non obligent in proprio territorio, omnino per accidens se habet in ordine ad obligandum in eo, in

In quo sunt; Nam non propterea procedunt à diuersa iurisdictione, sed ab eadem, à qua procedunt leges in proprio territorio non obligantes. Sicut ergo illæ etiam Aduenas & Peregrinos obligant, ita non est, cur istæ non obligent; Non enim maiorem subiectionem arguunt illæ, quam istæ; nec à maiori iurisdictione procedunt, sed ab eadem.

20 Septimò: Quia Aduenæ tenentur statutis loci, mercibus pretia taxantibus, ita vt illas minori pretio emere sine culpa non possint. Ergo etiam obligari poterunt aliis statutis; Si enim iurisdictione extendere se potest ad externos in materia iustitiæ, nulla est ratio, cur ad illos se extendere etiam non possit in materia aliarum virtutum.

21 Octauò: Quia Vagi in omnium sententia tenentur legibus loci, in quo reperiuntur. Ergo etiam Aduenæ; Ideo enim Vagi tenentur, ne ab omnibus legibus municipalibus essent liberi: sed etiam Peregrini ab omnibus legibus municipalibus essent liberi; Non enim tenentur legibus proprii territorii, nec legibus loci, in quo sunt. Ergo, si Vagi tenentur, perinde, ac si haberent ibi domicilium, quia hoc ad rectam eorum gubernationem est necessarium; propter eandem rationem obligandi erunt etiam Aduenæ ac Peregrini; hoc enim ad eorum etiam gubernationem necessarium videtur.

22 Nonò: Quia fideles omnes de facto seruant leges locorum, per quæ trans-eunt, existimantes, se teneri; Hac au-

tem consuetudine supposita ex Fidelium omnium, præcipue verò Principum ac Prælatorum consensu, quasi excommuni iure gentium introductum est in Ecclesia, vt Principes particulares & Episcopi suis statutis obligare possint non solum Incolas, sed etiam Aduenas in suis locis existentes. Ergo ex communi iure gentium sola Peregrinorum existentia, quamvis breuis in aliquo loco, erit in eis titulus subiectionis, sufficiens ad hoc, ut legibus loci obligentur, & Superioribus localibus dabit iurisdictionem in illos.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

Ad rationes in contrarium Respon- 23
detur: Ad primam; solam existentiam in aliquo loco non subicere Aduenam Legislatori illius loci in omnibus, sed solum in iis, quæ conferunt ad bonum vel illius loci, vel ipsius Aduenæ. Vnde subicitur in ordine ad recipienda Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ; in ordine verò ad dispensationem in Votis, vel ad Ordinum collationem, & similia non subijci; Tum quia hæc non respiciunt bonum loci. Tum quia hæc requirunt subiectionem personalem, non localem. Hæc autem contrahitur solum ex domicilio.

Ad secundam: Religiosos, legibus vel 24
statutis illius Diœcesis, in qua sunt, non subijci; quia per priuilegium ab Episcopi iurisdictione sunt exempti. Imo argumentum nimis probat; probat enim, quod sicut in Religiosis domicilium non sufficit ad illos Episcopi iurisdictioni subijciendos, ita neque sufficiat in aliis; quod

quod tamen est falsum. Sicut ergo ad sæculares Episcopi legibus subjiendos in omnium sententia sufficit domicilium; licet non sufficiat in Regularibus; ita ad Exteros eisdem legibus subjiendos, satis erit eorum existentia in Diœcesi, quamvis hæc non sufficiat in Religiosis.

- 25 Ad tertiam: Subiectionem contrahi per moram, vel transitum voluntarium per aliquem locum; eo enim ipso, quod quis per aliquem locum vult transire, vel in eo commorari, eius etiam loci legibus se tacite vult subicere. Brevis autem mora, licet in ordine ad aliquos effectus reputetur non mora, non tamen in ordine ad omnes, & consequenter neque in ordine ad subiectionem contrahendam.

COROLLARIA.

- 26 Colligitur ex dictis primò: à fortiori obligari legibus loci eum, qui ad locum illum accedit animo domicilium ibi ponendi vel manendi maiori anni parte; quia hic per talem animum desinit esse Extraneus, statimque incipit esse loci illius Incola & pars. *Clavis Reg. lib. 3. cap. 4. num. 15.*
- 27 Secundò: Scholares teneri Sacramenta recipere in loco, in quo studiorum causà maiore anni parte commorantur, quamvis ibi nondum maiore anni parte habitauerint, quia sufficit, ut eo animo habitare cœperint. *Silvester v. domicilium.*
- 28 Tertio: Civem Mediolanensem, qui quatuor diebus primam Quadragesimæ Dominicam immediatè præcedentibus, quibus Mediolani nondum est inchoatum

ieiunium, nec à carnibus abstinetur, aliò se transfert, ubi iuxta ius commune ieiunatur, teneri ieiunare, & à carnibus abstinere. Tum quia præceptum illis diebus ieiunandi est generale, & latum à iure communi; ideoque obligat in omnibus locis iis, solùm exceptis, in quibus contraria consuetudine non est abrogatum. Mediolani autem tantùm recepta videtur consuetudo, illis quatuor diebus non ieiunandi. Tum quia Privilegium, quod habent Mediolanenses, illis quatuor diebus non ieiunandi, non est personale, sed locale. Ergo Mediolanenses ab obligatione ieiunandi eximit solùm, dum sunt Mediolani.

Quartò: Eum, qui ex locis propinquis Mediolanum, primis quatuor Quadragesimæ diebus se transfert, carnibus, ac lacticiis vesci posse. Tum quia patet, ut sicut obligatur legibus loci, in quo est; ita eius privilegiis localibus gaudeat. Tum quia hoc communi illi axiomati est conforme; *cum fueris Roma, Romano vivito more, cum fueris alibi, vivito sicut ibi.* Imo quamvis Mediolanum se transferret, ut carnes comederet, non peccaret; quia iure suo uteretur non minus quam petendo dispensationem. *Sanch. lib. 1. cap. 12. num. 3.*

Quintò: Eum, qui die 24. Augusti Tusculo Romam se transfert, postquam die præcedenti Tusculi in vigiliâ S. Bartholomæi ieiunavit, teneri iterum ieiunare, cum Romæ die illa ieiunetur. Tum quia conformare se debet legibus loci, in quo est. Tum quia tenetur vitare scandalum; carnes autem tunc comedere scandali occasionem præberet. Tum denique, quia qui die 24. iret Tuscu-

Tusculum, ieiunare non teneretur, sic contra, qui die 24. Augusti Tusculo
que per accidens ab omni illius vigiliæ Romam se transfert, bis ad eandem vigi-
obligatione esset liber, Ergo etiam è liam teneri potest per accidens,

QVAESTIO VI.

An Lex obliget extra territorium existentes.

C A S U S.

CVM in quadam Diocesi lata esset sententia Excommunicationis contra accedentes ad Monasteria Monialium, & cum illis colloquentes. Titius ad Monasterium quoddam exemptum accessit, ibique cum Monialibus locutus est. Quæritur; an & quot excommunicationes incurrerit.

S V M M A R I V M.

- 3 Ad Monasterium Monialium exemptarum accedens, excommunicationem incurrit.
- 4 Etiam loquendo cum Monialibus videtur incurrisse.
- 5 Quamuis Moniales essent exemptæ.
- 6 Imo etiam Monasterium.
- 7 Verè tamen non incurrit.
- 8 Locus exemptus aequiparatur loco extra territorium.
- 9 Est subiectus alterius Ordinarii iurisdictioni.
- 11 Locutio cum Monialibus ibi non est delictum.

R A T I O N E S D V B I T A N D I.

CVM lex obliget eos ad quos dirigitur; quæri solet; an, sicut dirigi
R. P. Beati Lib. II.

potest ad omnes in Territorio Legislatoris existentes; ita dirigi possit etiam ad existentes extra Territorium; Aliqui enim voluerunt posse, & consequenter Titium cum Monialibus loquendo in excommunicationem incidisse.

Certum est autem, Titium ad Monasterium Monialium, quamuis exemptum accedendo, excommunicationem contraxisse; commisit enim delictum sub censura prohibitum, & illud commisit in loco subiecto iurisdictioni Episcopi, qui tali delicto pœnam excommunicationis imposuit; Nam, cum via, per quam itur ad Monasterium, sit Episcopi Territorium, consequenter accessus ad Monasterium, qui in illa fit, est delictum in Episcopi territorio commissum, ideoque eiusdem pœnæ ac censuræ subiectum.

F

Diff.